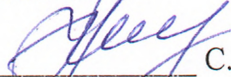

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
 Факультет економіки та бізнес-адміністрування
 Кафедра економічної кібернетики

УЗГОДЖЕНО

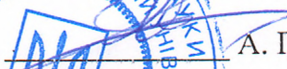
Декан ФББА

 _____ С. Петровська

«12» 02 2019 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи

 _____ А. Гудман

2019 р.

Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Методологія наукових досліджень в економіці»

Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки
 Спеціальність: 051 Економіка
 Освітньо- професійна програма: Цифрова економіка

Форма навчання	Семестр	Усього (годин/кредитів ECTS)	Лекції	Практ. заняття	Лабораторії	Самостійна робота	ДЗ / РГР / К	КР / КІР	Форма сем. контролю
Денна:	2	120/4	17	17	-	86	1 д/з-2с	-	Екзамен, 2с
Заочна	1,2	120/4	8	6	-	106	1 к-2с	-	Екзамен, 2с

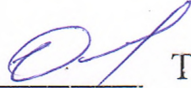
Індекс: РМ-6-051/19-2.1.6.5

Індекс: РМ-12-051/19-2.1.6.5

СМЯ НАУ РП 11.01.02 – 01-2020

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Методологія наукових досліджень в економіці»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.02 – 01-2019
		Стор. 2 із 11	

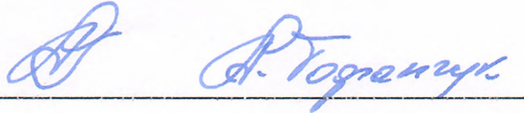
Робочу програму навчальної дисципліни «Методологія наукових досліджень в економіці» розроблено на основі освітньої програми та робочих навчальних планів № РМ-6-051/19, № РМ-12-051/19 підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Магістр» за спеціальністю 051 «Економіка», освітньо-професійна програма «Цифрова економіка» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробила:
професор кафедри економічної кібернетики Т.Олешко

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри спеціальності 051 «Економіка» (освітньо-професійна програма «Цифрова економіка») – кафедри економічної кібернетики, протокол № 13 від 10 вересня 2019 р.

Завідувач кафедри Н.Іванченко

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради Факультету економіки та бізнес-адміністрування, протокол № 9 від «27» 11 2019 р.

Голова НМРР

Рівень документа – 3б
Плановий термін між ревізіями – 1 рік
Контрольний примірник

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Методологія наукових досліджень в економіці»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.02 – 01-2019
		Стор. 3 із 11	

ЗМІСТ

	сторінка
Вступ	4
1. Пояснювальна записка	4
1.1. Заплановані результати	4
1.2. Програма навчальної дисципліни	4
2. Зміст навчальної дисципліни	7
2.1. Структура навчальної дисципліни (Тематичний план).....	7
2.2. Домашнє завдання/Контрольна робота (ЗФН).....	9
2.3. Перелік питань для підготовки до екзамену	9
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни	9
3.1. Методи навчання	11
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна)	11
3.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті	11
4. Рейтингова система оцінювання набутих студентом знань та вмінь ...	12

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Методологія наукових досліджень в економіці»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.02 – 01-2019
	Стор. 4 із 11		

ВСТУП

Робоча програма (РП) навчальної дисципліни «Методологія наукових досліджень в економіці» розроблена на основі «Методичних рекомендацій до розроблення та оформлення робочої програми навчальної дисципліни денної та заочної форм навчання», затверджених розпорядженнями №071/роз. від 10.07.2019 р., № 088/роз, від 16.10.19 та відповідних нормативних документів.

1. Пояснювальна записка

1.1. Заплановані результати

Місце: дана навчальна дисципліна є теоретичною та практичною основою сукупності знань та вмінь, що формують профіль фахівця в галузі управління економічними системами.

Метою викладання навчальної дисципліни є формування у студентів компетенцій і надання студентам основних знань з проведення наукових досліджень, опанування основ та принципів методології, інструментарію та організації наукових досліджень.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- формування у студентів наукового світогляду;
- розуміння сучасної концепції інформаційної економіки;
- цілісного уявлення про методологію наукового дослідження та навичок практичного застосування конкретних методів наукового пошуку у професійній діяльності.

Компетентності, які набуває студент в результаті вивчення навчальної дисципліни:

- програмувати наукове дослідження;
- висувати і перевіряти наукові гіпотези;
- робити науковий опис об'єкта дослідження;
- обґрунтовувати методи дослідження, якісного і кількісного аналізу;
- використовувати інтернет- простір та інтернет-ресурси ;
- оцінювати результати наукового дослідження;
- використовувати знання з методології наукових досліджень у процесі підготовки магістерської дипломної роботи.

Міждисциплінарні зв'язки: навчальна дисципліна «Методологія наукових досліджень в економіці» базується на знаннях таких дисциплін, як: «Інформаційний менеджмент», «Економічна кібернетика», «Інформаційний бізнес», «Моделювання економіки», «Інтелектуальні системи підтримки прийняття рішень в економіці та бізнесі» та є базою для написання магістерської роботи.

1.2. Програма навчальної дисципліни

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з одного навчального модуля, а саме:

- модуля № 1 „Методологічні засади науково-дослідної діяльності та інформаційне забезпечення науково-дослідної роботи”

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Методологія наукових досліджень в економіці»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.02 – 01-2019
		Стор. 5 із 11	

Модуль №1 „Методологічні засади науково-дослідної діяльності та інформаційне забезпечення науково-дослідної роботи”

Тема 1.1. Наука як сфера діяльності і продуктивних сил суспільства. Теоретичні засади методології та логіки наукових досліджень. Наукова проблема, гіпотеза, парадигма.

Наука як система знань. Наукознавство та його основні розділи. Поняття, зміст, мета і функції науки. Форми організації та управління наукою в Україні. Основні ознаки наукового дослідження. Системність, доказовість та теоретичність наукового дослідження. Емпіричні, логічні та теоретичні пізнавальні завдання наукового дослідження. Класифікація наукових досліджень.

Логіка та методологія наукового дослідження. Поняття системного, комплексного та цілісного підходу в науковому дослідженні. Загальнонаукові, часткові та спеціальні методи дослідження. Головні компоненти методики наукового дослідження.

Тема 1.2. Інформаційне забезпечення наукового пошуку. Інструментарій економічного дослідження.

Роль інформації у наукових дослідженнях і класифікація наукових документів. Зв'язок дослідницької та інформаційної діяльності. Критерії визначення якості інформації в науковому дослідженні. Класифікація джерел наукових досліджень. Вихідні джерела наукової інформації. Вторинні (похідні) наукові документи. Структура та призначення наукових документів. Сигнальна, релевантна, бібліографічна і нова (основна) інформація та їх змістовна характеристика. Принципи збору інформаційного матеріалу. Робота з літературними джерелами, даним офіційної державної статистики, звітними даним підприємства. Реферативні збірники та бібліографічні покажчики. Правила складання бібліографії.

Інформація про об'єкт дослідження. Складові процесу накопичення та обробки наукової інформації. Пошук вторинної документної інформації з теми.

Тема 1.3. Інформаційна економіка як одна із характеристик сучасної економіки. Особливості методології та структури інформаційної економіки

Еволюція економічних систем поняття інформаційної економіки. Інформація як фактор виробництва в сучасній економіці.

Методологічні риси сучасної теорії інформаційної економіки. Характеристика методологічних особливостей теорії інформаційної економіки. Структура інформаційної економіки.

Тема 1.4. Математичне моделювання як метод наукового дослідження. Методи і технології штучного інтелекту в наукових дослідженнях

Математичне моделювання. Методи математичного моделювання. Використання математичного моделювання в наукових дослідженнях. Інформаційні технології та моделювання бізнес-процесів. Історія штучного інтелекту, як вчення про розвиток сучасної науки і технології.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Методологія наукових досліджень в економіці»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.02 – 01-2019
		Стор. 6 із 11	

Тема 1.5. Наукові комунікації та сучасні наукові школи. Організація наукового дослідження

Роль наукової інформації для розвитку науки. Місце наукової комунікації в системі. Основні елементи наукової комунікації. Бібліометрія як наукова дисципліна. Індекс цитування як один з основних показників значення наукового результату. Класифікація наукової комунікації: Поділ наукової комунікації на формальну і неформальну. Науковий документ.

Тема 1.6. Опрацювання та оформлення результатів дослідження.

Наукова публікація: поняття, функції, основні види. Авторський аркуш. бліково-видавничий аркуш. Наукова монографія. Наукова стаття. Структурні елементи статті. Тези наукової доповіді. (повідомлення). Методика підготовки та оформлення публікації. Методичні прийоми викладу наукового матеріалу. Техніка написання тексту. Реферат. Доповідь (повідомлення).

Тема 1.7. Наукові кадри. Інтелектуальна власність.

Поняття наукових кадрів. Класифікація наукових кадрів. Поняття інтелектуальної власності. Поняття право інтелектуальної власності. Захист прав на об'єкти інтелектуальної власності (ОІВ).

Тема 1.8. Використання методології наукових досліджень у процесі підготовки магістерської роботи.

Форми відображення результатів наукового дослідження: повідомлення, доповіді, тези, статті, дипломні роботи, розділи до монографій, науково-методичні рекомендації, навчальні посібники, дисертації, монографії

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Методологія наукових досліджень в економіці»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.02 – 01-2019
		Стор. 7 із 11	

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Структура навчальної дисципліни

№ п/п	Назва теми	Денна форма навчання				Заочна форма Навчання			
		Усього	Лекції	Практ. заняття	СРС	Усього	Лекції	Практ. заняття	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
		2 семестр				1 семестр			
1.1	Наука як сфера діяльності і продуктивних сил суспільства. Теоретичні засади методології та логіки наукових досліджень.	12	2	2	8	30	2	-	28
						2 семестр			
1.2	Інформаційне забезпечення наукового пошуку. Інструментарій економічного дослідження.	13	2	2	9	41	2	2	37
1.3	Інформаційна економіка як одна із характеристик сучасної економіки. Особливості методології та структури інформаційної економіки	13	2	2	9				
1.4	Математичне моделювання як метод наукового дослідження. Методи і технології штучного інтелекту в наукових дослідженнях	13	2	2	9				
1.5	Наукові комунікації та сучасні наукові школи. Організація наукового дослідження	13	2	2	9				
1.6	Опрацювання та оформлення результатів дослідження.	13	2	2	9	37	2	2	33
1.7	Наукові кадри. Інтелектуальна власність.	13	2	2	9				
1.8	Використання методології наукових досліджень у процесі підготовки магістерської роботи.	12	2	2	8				
1.9	Домашнє завдання	9	1	-	8	-	-	-	-
1.10	Модульна контрольна робота № 1	9	-	1	8	-	-	-	-
Усього за модулем № 1		120	17	17	86	120	8	6	106
Усього за навчальною дисципліною		120	17	17	86	120	8	6	106

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Методологія наукових досліджень в економіці»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.02 – 01-2019
		Стор. 8 із 11	

2.2. Домашнє завдання/Контрольна робота (ЗФН)

Домашнє завдання (ДЗ)/Контрольна робота (ЗФН) (КР) з дисципліни виконується з метою закріплення та поглиблення теоретичних знань та вмінь, набутих студентом у процесі засвоєння навчального матеріалу дисципліни.

Завдання ДЗ/КР полягає у вмінні висувати і перевіряти наукові гіпотези; робити науковий опис об'єкта дослідження; обґрунтовувати методи дослідження, якісного і кількісного аналізу; використовувати інтернет- простір та інтернет-ресурси ; оцінювати результати наукового дослідження.

Виконання, оформлення та захист ДЗ/КР здійснюється студентом в індивідуальному порядку відповідно до методичних рекомендацій. Час, потрібний для виконання ДЗ/КР – до 8 годин самостійної роботи.

2.3. Перелік питань для підготовки до екзамену.

Перелік питань та зміст завдань для підготовки до екзамену, розробляються провідними викладачами та затверджуються протоколом засідання кафедри та доводяться до відома студентів.

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

Методами навчання дисципліни «Методологія наукових досліджень в економіці» є способи спільної діяльності й спілкування викладача і студентів, що забезпечують вироблення позитивної мотивації навчання, оволодіння системою професійних знань, умінь і навичок, формування наукового світогляду, розвиток пізнавальних сил, культури розумової праці майбутніх фахівців зі спеціальності 051 «Економіка».

Залежно від джерела знань, під час навчальних занять, як практичних, так і лекційних, використовуються наступні методи навчання: словесні (пояснення, бесіда, дискусія, діалог), наочні (демонстрація, ілюстрація), практичні (рішення задач, ділові ігри).

За характером пізнавальної діяльності, при вивченні дисципліни «Методологія наукових досліджень в інформаційній економіці» використовуються: пояснювально-наочний проблемний виклад; частково-пошуковий та дослідницький методи.

За місцем в структурній діяльності використовуються:

- методи організації й здійснення навчальної діяльності, що поєднує словесні, наочні і практичні методи; репродуктивні й проблемно-пошукові; методи навчальної роботи під керівництвом викладача й методи самостійної роботи студентів;

- методи стимулювання й мотивації навчальної роботи, що об'єднали в собі навчальні дискусії, моделювання рольових ситуацій, створення ситуацій успіху в навчальній роботі, пред'явлення вимог і метод заохочення;

- методи контролю й самоконтролю за навчальною діяльністю: методи усного, письмового контролю; індивідуального, тематичного і систематичного контролю.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Методологія наукових досліджень в економіці»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.02 – 01-2019
		Стор. 9 із 11	

3.2. Рекомендована література

Базова література

3.2.1. Єрмаков О.Ю., Ярковий А.О. Навчально-методичний посібник до вивчення дисципліни «Основи наукових досліджень в економіці». – К.: Аграр Медіа Груп, 2012. – 432с.

3.2.2. Демківський А. В. Основи методології наукових досліджень [Текст] : навч. посібн. / А. В. Демківський, П. І. Безус. – К. : Акад. муніцип. упр., 2012. – 276 с.

3.2.3. Системний підхід і моделювання в наукових дослідженнях: підручник, За ред. Бутка М.П. – К.: "Центр учбової літератури", 2014. – 360 с.

3.2.4. Єрмаков О.Ю., Погрішук Г.Б., Чернодон В.І. Основи методології наукових економічних досліджень: Навчальний посібник. – Тернопіль: «Підручники і посібники», 2010. – 290с.

3.2.5. Ковальчук В.В. Основи наукових досліджень. Навч. посібник. К.: Вища школа, 2004. – 208с.

3.2.6. Єріна А.М. Методологія наукових досліджень. Навч. посібник. К.: МОН, - 2004.-216с.

3.2.7. Крушельницька О.В. Методологія та організація наукових досліджень: Навч. посібник / О.В. Крушельницька. - К.: Кондор, 2003. - 192 с.

Допоміжна література

3.2.8. Кушнарєнко Н.М. Наукова обробка документів: Підруч. / Н.М. Кушнарєнко, В.К. Удало ва. - К.: Вікар, 2003. - 328 с. - (Вища освіта ХХІ століття).

3.2.9. Методологические вопросы науковедения / Под ред. В.И. Оноприенко. - К.: Укр ИНТЭИ, 2001. - 323 с.

3.2.10. П'ятницька-Познякова І.С. Основи наукових досліджень у вищій школі: навчальний посібник / І.С. П'ятницька-Позднякова. - К., 2003. - 116 с.

3.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті

3.3.1. <http://www.info-library.com.ua/books-text-8408.html>

3.3.2. http://www.sociology.kpi.ua/wp-content/uploads/2014/06/konverskii_a_e_red_osnovi_metodologii_ta_organizacii_naukovi.pdf

3.3.3. <http://referat-ok.com.ua/ekonomichna-teoriya/metodika-provedennya-naukovih-doslidzhen-v-ekonomici>

3.3.4. Методичні розробки кафедри (в електронному вигляді)

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Методологія наукових досліджень в економіці»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.02 – 01-2019
		Стор. 10 із 11	

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАТЬ ТА ВМІНЬ.

4.1. Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл.4.1.

Таблиця 4.1

Вид навчальної роботи	Максимальна кількість балів	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Модуль № 1		
Виконання завдань на практичних заняттях	30	20
Домашнє завдання/Контрольна робота (ЗФН)	20	40
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 студент має набрати не менше 18</i>	-	-
Виконання модульної контрольної роботи №1	10	
Усього за модулем №1	60	60
Семестровий екзамен	40	40
Усього за дисципліною	100	

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку.

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих студентом за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

4.4. Сума підсумкової семестрової модульної та екзаменаційної рейтингових оцінок, у балах становить підсумкову семестрову рейтингову оцінку, яка перераховується в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS.

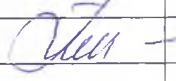
4.5. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки студента, наприклад, так: **92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./E** тощо

4.6. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Методологія наукових досліджень в економіці»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.02 – 01-2019
	Стор. 11 із 11		

(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки
1	0302	17.02.20	Філіпчук Оксана		

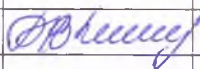
(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності
	Кудрицька Лео	25.02.20		акт-100

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				